

Andrzej Małkiewicz

12 lipca 2022

Brytyjskie wsparcie (are we just friends?)

Wielka Brytania zareagowała na rosyjską agresję bardziej stanowczo niż inne państwa. Dotychczas nałożyła sankcje na ponad 1 100 osób i ponad 120 firm. Wysłała broń i zaopatrzenie, uruchomiła duży program szkoleniowy dla wojsk ukraińskich. W ciągu czterech miesięcy (licząc od czerwca) ma być przeszkolonych ponad 10 tys. żołnierzy, zwłaszcza w zakresie obsługi zachodniej artylerii. Zobowiązała się do udzielenia Ukrainie wsparcia o wartości ponad 1,3 miliarda funtów, obejmującego broń, sprzęt wojskowy, a także gospodarczego i humanitarnego.

Już 17 lutego 2022 r. złagodzone kryteria przyznawania wiz obywatelom Ukrainy. 26 kwietnia zniesiono cła na wszystkie towary z tego kraju, jednocześnie nakładając zakaz eksportu do Rosji produktów i technologii, które mogłyby posłużyć do represjonowania Ukraińców.

Wielka Brytania zaangażowała się m.in. we wsparcie dla ukraińskiej energetyki. Od początku roku przeznaczyła na ten cel 22 miliony funtów. W tych ramach przekazano m.in. 850 generatorów prądu, pracujących w szpitalach i instytucjach publicznych, o wartości 7 milionów funtów. Na początku lipca rząd ogłosił uruchomienie kolejnego funduszu wsparcia w wysokości 10 milionów funtów na sfinansowanie ponownego podłączenia energii w całym kraju. A 11 lipca – 5 milionów funtów na dostarczenie sprzętu dla cywilnego sektora jądrowego Ukrainy. Minister ds. Biznesu i Energii Kwasi Kwarteng (brytyjski konserwatysta z rodziny pochodzącej z Ghany) podkreślił, że dla jego kraju bezpieczeństwo ukraińskiego sektora jądrowego ma priorytetowe znaczenie. Wielka Brytania zakupi niezbędny sprzęt i będzie współpracować z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej w celu dostarczenia go Ukrainie (*UK provides increased support for Ukraine's energy sector*, <https://www.gov.uk/government/news/uk-provides-increased-support-for-ukraines-energy-sector> – dostęp 12 lipca 2022 r.).

Premier Boris Johnson był w Kijowie tuż przed wybuchem wojny 1 lutego 2022 r., a potem już podczas jej trwania 9 kwietnia i 17 czerwca. W uznaniu dla niego w czerwcu kilka ulic w różnych miastach otrzymało jego imię, 7 czerwca działające przy cerkwi św. Katarzyny w Czernihowie stowarzyszenie Kozaków wpisało go do rejestru Kozaków ukraińskich, nadając imię „Borys Czupryna”. 1 lipca został honorowym obywatelem Odesy. A Rosja w odwet 16 kwietnia zabroniła mu wjazdu na swe terytorium! Zachodni politycy kpią, że taki zakaz to zaszczyt, dowodzi, że jest się przyzwoitym człowiekiem. Warto dodać, że Rosja miała dodatkowe powody: Gdy Finlandia i Szwecja zgłosiły chęć przystąpienia do NATO, właśnie Johnson najgoręcej to poparł, zadeklarował obu krajom brytyjskie gwarancje bezpieczeństwa na wypadek

problemów z Rosją (a na razie wysłał do obu państw brytyjskie samoloty bojowe „na ćwiczenia”). My w Polsce nacięliśmy się kiedyś na brytyjskich gwarancjach, ale Londyn zrozumiał popełniony błąd i prawdopodobnie nie chce powtórzyć tamtej sytuacji. Gdyby w 1939 r. udzielono Polsce efektywnej pomocy, nie byłoby „bitwy o Anglię” w 1940 r., bombardowań Londynu i innych nieszczęść. W przypadku Ukrainy pomoc jest efektywna już dziś.

29 czerwca Ukrainę odwiedził Richard Branson – brytyjski miliarder, właściciel konglomeratu Virgin Group, zajmującego się m.in. transportem lotniczym, mediami i różnego typu działalnością rozrywkową. Jego spółką zależną jest Virgin Galactic, oferująca turystom loty kosmiczne. Pierwszym kosmicznym turystą firmy był sam Branson. Koszt wycieczki to 250 tysięcy dol., a więc niewiele w porównaniu z konkurentami, pobierającymi miliony dolarów (<https://www.virgingalactic.com> – dostęp 1 lipca 2022 r.) Branson w Kijowie rozmawiał o możliwości odbudowy lotniska w Hostomelu i największego samolotu na świecie „Mrija”, który podczas inwazji rosyjskiej znajdował się w hangarze i w wyniku bombardowań został zniszczony. W rozmowie z nim minister Kułeba wyraził opinię, że „Problem z Zachodem polega na tym, że ma tendencję do udzielania właściwej odpowiedzi, ale zawsze nieco za późno. Gdyby Zachód był gotowy do obrony Ukrainy wcześniej, wojny można by uniknąć” („Are we family, or are we just friends?”, <https://www.virgin.com/branson-family/richard-branson-blog/are-we-family-or-are-we-just-friends> – dostęp 1 lipca 2022 r.).

7 lipca przyjechał do Kijowa dowódca brytyjskich sił zbrojnych admirał Tony Radakin, spotkał się ze swoim ukraińskim odpowiednikiem, głównodowodzącym ukraińskich sił zbrojnych Walerym Załużnym (Валерій Залужний) – w celu przedyskutowania, w jaki sposób Wielka Brytania może nadal wspierać Ukrainę (*UK defense chief, Zaluzhny discuss plans for future operations*, <https://www.ukrinform.net/rubric-ato/3524309-uk-defense-chief-zaluzhny-discuss-plans-for-future-operations.html> – dostęp 12 lipca 2022 r.). Czy nieformalnym celem tej wizyty było zagwarantowanie Kijowowi, że pomoc brytyjska będzie kontynuowana niezależnie od zmiany premiera?